

Остапенко М. П.

Інститут мовознавства імені О. О. Потебні Національної академії наук України

АБРЕВІАТУРИ У ВІЙСЬКОМУ ДИСКУРСІ (НА МАТЕРІАЛІ ЕСЕЇВ ДМИТРА КРАПИВЕНКА)¹

Абревіатури як форми економії мовленнєвих зусиль посідають важливе місце у професійному спілкуванні військових, оскільки забезпечують стислість та ефективне кодування інформації. Розвідку присвячено усебічному аналізу абревіатур з есеїв журналіста і військового Д. Крапивенка «Усе на три літери» (2025).

У тексті згаданих есеїв зафіксовано 94 абревіатури, які поділено на 14 тематичних груп: назви посад, засобів пересування, військових формувань, озброєння та комплексів заходів, систем заходів, державних та військових органів, назви пунктів, назви станцій, назви військових операцій, найменування організацій, назви держав, медичні найменування, найменування інформаційної сфери, а також інші абревіатури. Серед абревіатур, для яких не було встановлено окрему тематичну групу, виокремлено окремі англійські абревіатури, арештантський жаргон та одиниці близької тематики, назву автомагістралі, найменування гумористичної гри, документів, ремінно-плечової системи та лінії бойового зіткнення.

*Більшість абревіатур є трилітерними (що корелює з назвою збірки есеїв), проте зафіксовано дволітерні, чотири літерні, а також одиниці, що складаються з *n* 'яти та більше літер. Переважна більшість абревіатур є простими, проте наявні і складені одиниці, що пишуться через тире, скісну риску або окремо. Майже всі абревіатури утворено шляхом використання ініціальних літер кожного слова, проте виявлено також абревіації, утворені з використанням декількох літер від одного слова.*

Значна кількість абревіатур є скороченням словосполучень української мови, хоча наявні російськомовні та англійськомовні приклади. Для деяких одиниць зафіксовано змішання мовних кодів.

Засвідчено метонімічне використання абревіатур, що позначають назви заводів, для вироблених там засобів пересування. Деякі одиниці стали основою для творення похідних лексем. Виявлено випадки набуття абревіатурами нового, неофіційного трактування.

Ключові слова: абревіатури, військовий дискурс, Д. Крапивенко, українська військова лексика.

Постановка проблеми. Епіграфом до збірки своїх есеїв «Усе на три літери» український журналіст і військовий Дмитро Крапивенко обрав фразу: «ГСВ із МТЗ шукав зама з МПЗ, але сплутав КСП і зайшов до ВСП²» [6, с. 10]. Це речення, на думку автора, влучно ілюструє той факт, що в армійському дискурсі багато скорочень, більшість з яких є трилітерними. Для військових та інших мовців, занурених у згаданий дискурс, цитована фраза є цілком зрозумілою і вказує на пересічну подію. Для людей поза контекстом Д. Крапивенко розшифровує написане: «головний сержант взводу матеріально-технічного забезпечення шукав

заступника з морально-психологічного забезпечення (ймовірно, батальйонного рівня), але сплутав командно-спостережний пункт (батальйону) із комендатурою, де розміщується військова служба правопорядку» [там само]. Далі автор наводить детальне пояснення того, що саме відбулось, оскільки для усвідомлення «пригодницького, фантастичного і комічного складників» названої ситуації, потрібно мати глибоке розуміння кожного позначуваного абревіатурою, а також процесів, про які йдеться. Зважаючи на поширеність абревіатур у військовому дискурсі, саме довкола них вибудовує Д. Крапивенко свої тексти.

Аналіз попередніх досліджень. Дослідження військового дискурсу української мови провадилися і до початку повномасштабного вторгнення (Н. Акульшина [2], І. Литовченко [8, 9], Л. Мурашко [11], Л. Туровська [14], Я. Яремко [18], та інші), активізувавшись після лютого 2024 року

¹ Статтю підготовлено в межах наукового проєкту «Мова української армії: учора, сьогодні, завтра» (державний реєстраційний номер 0125U001288 від 20.02.2025).

² Тут і далі цитати наведено згідно з оригіналом без змін, з урахуванням авторських графіки, орфографії і синтаксису.

(С. Боженець [3], С. Гриценко [4], І. Козинець [5], І. Лисичкіна, О. Лисичкіна [7], М. Хар [15], Ю. Цигвинцева [16] та інші [1]). Згадані дослідники розглядають особливості мовлення військових з різних аспектів, приділяючи увагу і аббревіатурам. Наприклад, у статті «Розвиток української військової лексики під час російсько-української війни» Т. Чернишова окреслила основні шляхи «поповнення української військової лексики періоду збройного протистояння російсько-української війни» [17, с. 31], зокрема там йдеться про значну кількість англійських запозичень назв зброї, серед яких наявні і аббревіатури [17, с. 33]. Власне аббревіатури у військовому дискурсі розглядає І. Литовченко у своїй статті «Типи аббревіативних утворень у військовій лексиці української мови», де проаналізувала механізми утворення аббревіатур у назвах сучасного озброєння, амуніції, споруд, а також їхні семантичні та функціональні особливості [9]. Аббревіатури української мови в загальному були об'єктом дослідження Р. Микульчика [10], О. Стишова [12], М. Ткачівської [13] та інших.

Проте лексичний фонд військового українськомовного дискурсу продовжує поповнюватись новими словами та аббревіатурами, а вже давно відомі одиниці можуть набувати нового значення. Зважаючи на це, дослідження поточного стану функціонування аббревіатур у мовленні військових є актуальним і дозволить зафіксувати конкретний хронологічний зріз.

Постановка завдання. Метою нашої розвідки є різноаспектний аналіз аббревіатур у конкретному військовому літературному дискурсі. Матеріалом слугує збірка есеїв Дмитра Крапивенка «Усе на три літери» (2025).

Виклад основного матеріалу. Кожен есей Д. Крапивенка має назву, що складається з трьох літер. Деякі з таких назв є словами з трьох літер (Pre, Дід, Мат, Бій, Тил, Сон, Бог), проте інші 22 назви є аббревіатурами.

Для деяких аббревіатур автор сам надає пояснення, зокрема коментуючи як офіційне, так і неофіційне трактування: «Абревіатура РАО буквально означає “ракетно-артилерійське озброєння”, але має на увазі будь-яку зброю і будь-які боєприпаси – хоч набой до пістолета» [6, с. 179]. Проте окремі аббревіатури читачеві необхідно знати і вміти розшифровувати самостійно: «Ну ці ваші... УНА-УНСО і їм подібні» [6, с. 33]; «Здається, що в бездонну горловину МТЛБ чи БМП разом із соляркою треба залити ще добру порцію відбірних матюків» [6, с. 87].

Загалом у текстах есеїв «Усе на три літери» нараховано 94 різні аббревіатури, які можна умовно поділити на тематичні підгрупи: 1. назви посад, 2. назви засобів пересування, 3. назви військових формувань, 4. назви озброєння та комплексів заходів, 5. назви систем заходів, 6. назви державних та військових органів, 7. назви пунктів, 8. назви станцій, 9. назви військових операцій, 10. найменування організацій, 11. назви держав, 12. медичні найменування, 13. найменування інформаційної сфери, 14. інші аббревіатури.

Абревіатур з групи **назви посад** зафіксовано 4: *НГШ* ‘начальник Генерального штабу’, *НШ* ‘начальник штабу’, *ГСВ* ‘головний сержант взводу’, *ЗКБ* ‘заступник командира батальйону’.

У групі **назви засобів пересування** виокремлено 7 аббревіатур: *БМП* ‘бойова машина піхоти’, *БТР* ‘бронетранспортер’, *ПЗМ* ‘полкова землерийна машина’, *ЗіЛ* ‘завод ім. Лихачова’, *КраАЗ* ‘Кременчуцький автомобільний завод’, *ГАЗ* ‘Горьківський автомобільний завод’, *МТЛБ* (і варіант *МТ-ЛБ*) рос. ‘многоцелевой транспортёр-тягач лёгкий бронированный’.

Група **назви військових формувань** налічує 15 одиниць: *ЗСУ* ‘Збройні сили України’, *СА* рос. ‘Советская армия’, *УГА* ‘Українська галицька армія’, *УПА* ‘Українська повстанська армія’, *НГУ* ‘Національна гвардія України’, *ДРГ* ‘диверсійно-розвідувальна група’, *ДШВ* ‘десантно-штурмові війська’, *ВДВ* рос. ‘воздушно-десантные войска’, *ЗРВ* ‘зенітно-ракетний взвод’, *БЧС* ‘бойовий та чисельний склад’, *НАП* ‘навчальний артилерійський полк’, *СМЕРШ* абревіатура початкових букв гасла рос. ‘Смерть шпионам!’, *ВМЗ* ‘взвод матеріального забезпечення’, *ВСП* ‘військова служба правопорядку’, *УПА* ‘Українська паперова армія’.

Тематична група **назви озброєння та комплексів заходів** є найчисленнішою і складається з 18 аббревіатур: *ППШ* рос. ‘пістолет-пулемёт Шпагина’, *АК* ‘автомат Калашникова’, *БПЛА* ‘безпілотний літальний апарат’, *СПГ* ‘станковий протитанковий гранатомет’, *РПГ* ‘ручний протитанковий гранатомет’, *ЗРК* ‘зенітний ракетний комплекс’, *ПКМ* рос. ‘пулемёт Калашникова модернізований’, *ФАБ* ‘фугасна авіаційна бомба’, *КАБ* ‘керована авіаційна бомба’, *ПТРК* ‘протитанковий ракетний комплекс’, *ПТУР* рос. ‘противотанковая управляемая ракета’, *ПТКР* ‘протитанкова керована ракета’, *БК* ‘боекомплект’, *РАО* ‘ракетно-артилерійське озброєння’, *FPV* англ. ‘First Person View’, *NLAW* англ. ‘Next Generation Light Anti-tank

Weapon', *ППО* 'протиповітряна оборона', *РЕБ* 'радіоелектронна боротьба'.

Група **назви систем заходів** складається з 8 одиниць: *МТЗ* 'матеріально-технічне забезпечення', *МПЗ* 'морально-психологічне забезпечення', *ВЛК* 'військово-лікарська комісія', *ПХД* рос. 'парко-хозяйственный день', *СМЕ* 'судмедекспертиза', *ЦВС* 'цивільно-військове співробітництво', *СІМІС* англ. 'civic-military cooperation', *ППП* 'психологічна підтримка персоналу'.

У групі **назви державних та військових органів** виокремлено 5 абrevіатур: *ГУР* 'Головне управління розвідки' (і варіант *ГУР МО*, де *МО* 'Міністерство оборони'), *СБУ* 'Служба безпеки України', *МВС* 'Міністерство внутрішніх справ', *РАЦС* 'реєстрація актів цивільного стану', *ТЦК* 'територіальний центр комплектування'.

Для групи **назви пунктів**, що складається з 4 одиниць, опорним словом кожної абrevіатури є укр. *пункт*: *КСП* 'командно-спостережний пункт', *КПП* 'контрольно-пропускний пункт', *ППД* 'пункт постійної дислокації', *ВОП* 'взводний опорний пункт'.

Для груп **назви станцій** (*СТО* 'станція технічного обслуговування', *АЗС* 'автозаправна станція') та **назви військових операцій** (*АТО-ООС* 'Антитерористична операція – Операція Об'єднаних сил', *ІПСО* 'інформаційно-психологічна операція') опорними словами є укр. *станція* та укр. *операція* відповідно.

Серед **найменувань організацій** виділено 5 одиниць: *ВООЗ* 'Всесвітня організація охорони здоров'я', *НАТО* (*НАТО*) англ. 'North Atlantic Treaty Organization' (укр. 'Організація Північноатлантичного договору'), *МАГАТЕ* 'Міжнародне агентство з атомної енергії', *УНА-УНСО* 'Українська Національна Асамблея – Українська Народна Самооборона', *КУН-ОВН* 'Конгрес українських націоналістів – Організація українських націоналістів'.

Назв держав виокремлено лише 3: *США* 'Сполучені Штати Америки', *СРСР* 'Союз Радянських Соціалістичних Республік', *УНР* 'Українська Народна Республіка'.

До групи **медичні найменування** віднесено 4 абrevіатури: *ПТСР* 'посттравматичний стресовий розлад', *ПТЗ* 'посттравматичне зростання', *РДУГ* 'розлад дефіциту уваги та гіперактивності', *СНІД* 'синдром набутого імунodefіциту'.

Серед **найменувань інформаційної сфери** нараховано 5 одиниць: *ЗМІ* 'засоби масової інформації', *CNN* англ. 'Cable News Network', *BBC* англ. 'British Broadcasting Corporation', *СММ*

(англ. *SMM*) англ. 'Social Media Marketing', *НЛП* 'нейролінгвістичне програмування'.

Для 12 абrevіатур не було встановлено окрему тематичну групу. Це окремі англійські абrevіатури (*LOL* англ. 'laughing out loud', *MILF* англ. 'Mother I'd like to fuck', *HR* англ. 'human resources', *AC/DC* англ. 'alternating current/direct current'), арештантський жаргон (*АУЄ* рос. 'арестантский удел един' (і варіант *ОУЄ*)) та абrevіатури близької тематики (*СІЗО* 'слідчий ізолятор', *СЗЧ* 'самовільне залишення частини'), назви автомагістралі (*БАМ* 'Байкало-Амурська магістраль'), гумористичної гри (*КВН* рос. 'Клуб весёлых и находчивых'), документів (*УБД* 'учасник бойових дій'), ремінно-плечової системи (*РПС*) та лінії бойового зіткнення (*ЛБЗ*).

Більшість зафіксованих абrevіатур є трилітерними (*ППП*, *ВЛК*, *FPV*, *ЗСУ*, *СТО* та ін.), проте є дволітерні (*СА*, *НШ*, *АК*, *БК*, *HR*), чотирилітерні (*КраЗ*, *МТЛБ*, *БПЛА*, *NLAW*, *ПТРК*, *ПТУР*, *СРСР*, *ПТСР*, *РДУГ*, *СНІД*, *ВООЗ*, *НАТО*, *РАЦС*), а також ті, що складаються з п'яти та більше літер (*СМЕРШ*, *МАГАТЕ*, *АТО-ООС*, *УНА-УНСО*, *КУН-ОВН*, *ГУР МО*).

Більшість абrevіатур є простими, проте зафіксовано також і складені абrevіатури, де окремі частини можуть писатись через дефіс (*АТО-ООС*, *УНА-УНСО*, *КУН-ОВН*, *МТ-ЛБ*), скісну риску (*AC/DC*) або окремо (*ГУР МО*).

Майже всі абrevіатури утворено шляхом використання ініціальних літер кожного слова, проте є приклади абrevіації, утворені з використанням декількох літер від одного слова: *СМЕРШ* від рос. *СМЕРть Шниомам*, *СІМІС* від англ. *СIvic-MIilitary Cooperation*, *СІЗО* від укр. *Слідчий ІЗО-лятор*, *ПТСО* від укр. *Інформаційно-Психологічна Операція*.

Для окремих абrevіатур зафіксовано змішування реєстрів літер: *ЗіЛ* від «Завод ім. Лихачова», *КраЗ* від «Кременчуцький автомобільний завод».

Дискурс української армії з об'єктивних історичних причин не уникнув впливу російської мови, через що у мовленні українських військових і зараз все ще вживається лексика російської мови. Про це свідчать деякі зафіксовані абrevіатури: *КВН* рос. 'Клуб весёлых и находчивых' (укр. *КВК* 'Клуб веселих і кмітливих'), *МТЛБ* (і варіант *МТ-ЛБ*) рос. 'многоцелевой транспортёр-тягач лёгкий бронированный' (укр. *БТ-ЛБ* 'Багатоцільовий тягач (транспортер) легкий броньований'), *СА* рос. 'Советская армия' (укр. *РА* 'Радянська армія'), *ППШ* рос. 'пистолет-пулемёт

Шпагіна', (укр. 'пістолет-кулемет Шпагіна'), ПК рос. 'пулемёт Калашникова модернизированный' (укр. ККМ 'кулемет Калашникова модернізований'), ВДВ рос. 'воздушно-десантные войска' (укр. ПДВ 'повітрянодесантні війська'), ПХД рос. 'парко-хозяйственный день' (укр. ППД 'парко-господарський день').

Наявність окремих аббревіатур на позначення російськомовних словосполучень можна пояснити багаторічним впливом російськомовних масмедіа та серіалів, які були популярними у 1990-2010-ті роки. Саме тому сталою є аббревіатура КВН, а не КВК, поширеним гаслом було «За ВДВ!» (а не «За ПДВ!», що є омонімом до аббревіатури з економічної сфери: ПДВ 'податок на додану вартість'). Інші аббревіатури (ППШ, ПКМ) позначають види зброї, що використовувалась у роки Другої світової війни.

Про наявність паралельних найменувань рос. ПТУР / укр. ПТКР і особливості їх уживання пише і сам Д. Крапивенко: «Але, як не крути, ПТУР (українською мало б бути ПТКР – протитанкова керована ракета, але назва чомусь не прижилась) хоч і б'є недалеко, зате легко і просто розгортається» [6, с. 55]. На нашу думку, віддавання переваги російській аббревіатурі можна пояснити фонетичними особливостями останньої: в аббревіатурі ПТУР є голосна, яка спрощує вимову.

Окремі аббревіатури (АК, СМЕРШ) є ідентичними і для російської, і для української мов: укр. *автомат Калашникова* та рос. *автомат Калашникова*, укр. *смерть шпигунам* і рос. *смерть шпионам*. Також зафіксовано змішування мовних кодів: аббревіатуру АУС (у вигляді А.У.С.) пояснює автор через словосполучення російської мови, хоча в цій мові літера «є» відсутня: «Що воно таке, те А.У.С.? <...> Буквально “арестантский удел един” – зеківське гасло» [6, с. 123].

Окрім російської мови зафіксовано наявність англійських аббревіатур для позначення окремих нових видів озброєння (NLAW, FPV), засобів масової інформації (CNN, BBC), цивільно-військового співробітництва (CIMIC), а також окремі загальноживані аббревіатури (LOL, MILF, HR, AC/DC).

Зафіксовані у тексті аббревіатури НАТО та СММ є результатом транслітерації англійських аббревіатур (НАТО від англ. 'North Atlantic Treaty Organization' та СММ від англ. 'Social Media Marketing').

Окремі аббревіатури стали основою для творення похідних лексем (НАТО: «Тут серед іншого були й комфортні казарми **натівського**³ зразка»

[6, с. 49]; ВСП: «**ВСП-шники**, або ж, як їх ще називають, веспери, можуть відправити порушника на кілька діб на гауптвахту» [6, с. 138], «Їхав додому, зупинили **ВСПшники**, почали машину оглядати» [6, с. 138], «...що йому доведеться пройти всі кола **ВСП-шого** пекла ще й в іншому секторі...» [6, с. 140]; СІМІС: «...її представників називали на західний манер “**сіміками**”...» [6, с. 153]; СММ: «По-перше, кликали лише раз, і то на скромну посаду **СММ-менеджера**» [6, с. 169], «А от головред у ролі **СММника** – це якийсь дауншифтинг» [там само]; КВН: «Усі головні меми нашої війноньки породжені не **КВН-щиками** на сцені» [6, с. 175]; РПС: «Броня, каски – це є. **РПС-ки** теж» [6, с. 218]; АТО: «Периферійним зором помітив Яріка – **атошника**, з яким познайомився кілька годин тому» [6, с. 21]).

Також зафіксовано аббревіатури, які є міжмовними синонімами: «В англійській мові ця аббревіатура налічує п'ять літер: СІМІС – civic-military cooperation. В українській – традиційно всихає до трьох: ЦВС, цивільно-військове співробітництво» [6, с. 153].

У тексті не зафіксовано омонімічних аббревіатур, проте згадані Д. Крапивенком одиниці можуть бути потенційними омонімами. Наприклад, аббревіатура ППД вживається на позначення пункту постійної дислокації, хоча може ще й розшифровувати як рос. 'пістолет-пулемет Дегтярёва', проте проаналізований контекст виключає згадане трактування.

Простежуємо метонімічне використання назв заводів на позначення вироблених там засобів пересування: ЗіЛ виробляють на Заводі ім. Лихачова, КраЗ – на Кременчуцькому автомобільному заводі, ГАЗ – на Горьківському автомобільному заводі.

Окрім стандартних трактувань аббревіатур побутують і народні, жартівливі розшифрування, які наводить Д. Крапивенко у своїх есеях, зокрема для аббревіатури П.Х.Д.: «Солдатська розшифровка – “піздец хорошому дню”, офіційна, радянська – “парко-хозяйственный день”» [6, с. 193]. Іншим прикладом наповнення старої аббревіатури новим змістом є аббревіатура УПА, яка традиційно розшифровується як 'Українська повстанська армія' і позначає військово-політичне формування, що боролось за незалежність України у 1940–1960 рр.. Нове трактування покликане показати деградацію української армії: «Будемо відверті: корупційні можливості в сержанта міліції у ті роки були значно більшими, ніж, скажімо, у командира роти в армії, що здобула іронічну

³ Тут і далі виділення наші – М. О.

самоназву УПА (Українська паперова армія) [6, с. 32].

Висновки. Аббревіатури у військовому дискурсі є невід’ємною частиною комунікації. Вони спрощують та пришвидшують комунікацію, особливо в обставинах, коли кожна секунда може відігравати критично важливу роль. Такі скорочення вживаються на позначення назв посад, засобів пересування, військових формувань, зброї, систем заходів, державних органів, пунктів, станцій, військових операцій. Деякі аббревіатури, як-от найменування організацій, держав, медичної та інформаційної сфери та інші уживаються не лише у військовому дискурсі, а й у цивільному житті.

Аббревіатури можна схарактеризувати за кількістю літер, виділивши прості та складені одиниці, за способом аббревіації (лише ініціальні літери

кожного слова словосполучення чи декілька літер з кожного слова). Більшість аббревіатур утворені від словосполучень української мови, хоча наявні приклади з російської та англійської мов. Наявність російськомовних аббревіатур пояснюється історичними причинами – довгим впливом СРСР, а поява англійськомовних одиниць свідчить про розвиток військового співробітництва між Україною та країнами Європи та США.

Деякі аббревіатури стали твірними одиницями для похідних лексем, інші ж отримали нове наповнення, часто іронічного чи жартівливого характеру.

Перспективою подальших досліджень є розширення картотеки аббревіатур та залучення інших контекстів для вивчення та аналізу більшої кількості одиниць.

Список літератури:

1. Акульшина Н. Алгоритм та методика дослідження військової термінології (на матеріалі української, перської та англійської мов). *Studia Linguistica*. 2022. Вип. 21. С. 9–19.
2. Акульшина Н. Терміни-коди як фактор формування національного / глобального воєнного дискурсу (на прикладі перської, української та англійської мов). *Актуальні проблеми філології та перекладознавства*. 2016. Вип. 10(1). С. 6–11. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apftp_2016_10%281%29_3
3. Боженець С. Становлення та сучасний стан дослідження військової терміносистеми української мови. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. Серія: Філологія. Журналістика. 2023. Том 34 (73). № 3. С. 8–12.
4. Гриценко С. Мовні інновації російсько-української війни 2022 року. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. 2022. № 2 (32). С. 9–13.
5. Козинець І. Відображення війни у мові крізь призму неологізмів. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2023. Вип. 61. С. 135–140.
6. Крапивенко Д. Усе на три літери; передмова П. Казаріна. К.: Українер, 2025. 256 с.
7. Лисичкіна І. О., Лисичкіна О. О. Сучасна військова лексика в аспекті англо-українського перекладу. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Філологія. 2022. № 57. С. 190–193.
8. Литовченко І. Динамічні процеси у військовій лексиці української мови (назви зброї, амуніції, споруд): монографія; за ред. проф. Ж. В. Колоїз. Кривий Ріг: Вид. Р. А. Козлов, 2016. 206 с.
9. Литовченко І. Типи аббревіативних утворень у військовій лексиці української мови. Філологічні студії. *Науковий вісник Криворізького державного педагогічного університету*. 2015. Вип. 12. С. 56–64. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/PhSt_2015_12_9
10. Микульчик Р. Сучасні українські аббревіатури: перспективи і стан дослідження. *Вісн. Нац. ун-ту «Львівська політехніка»*. *Проблеми української термінології*. 2005. № 538. С. 12–15.
11. Мурашко Л. В. Українська військова лексика в її історичному розвитку (військові звання та посади): Автореф. дис... канд. філол. наук: 10.02.01. НАН України, Ін-т укр. мови. К., 1997. 21 с.
12. Стишов О. Нові аббревіатури в мові масмедіа кінця ХХ століття. *Мовознавство*. 2001. № 1. С. 33–40.
13. Ткачівська М. Аббревіатури в художній літературі та стратегії їх перекладу. *Наукові записки. Серія «Філологічна»*. 2013. Випуск 39. С. 241–244.
14. Туровська Л. Військові звання та посади в Україні: історико-генетичний аспект вивчення української військової термінології: монографія. К. ; Ірпінь : Перун, 2005. 158 с.
15. Хар М. Воєнний дискурс: процеси неологізації. *Закарпатські філологічні студії*. 2022. Вип. 24. Т. 1. С. 160–166.
16. Цигвінцева Ю. Неофразеологізми в контексті російсько-української війни. *Культура слова*. 2022. № 96. С. 141–151.
17. Чернишова Т. Розвиток української військової лексики під час російсько-української війни. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського*. Серія: Філологія. Журналістика. Т. 35. №3. С. 31–37.

18. Яремко Я. Формування української військової термінології: Автореф. дис... канд. філол. наук: 10.02.02. Львівський держ. ун-т ім. І. Франка. Дрогобич, 1997. 16 с.

Ostapenko M. P. ABBREVIATIONS IN MILITARY DISCOURSE (BASED ON THE DMYTRO KRAPYVENKO'S ESSAYS)

Abbreviations, as forms of linguistic economy, occupy an important place in professional military communication, as they ensure brevity and efficient encoding of information. The purpose of this study is to provide a comprehensive analysis of abbreviations from the essays by journalist and military man Dmytro Krapyvenko "Everything in Three Letters" (2025).

The essays contain 94 abbreviations, which have been classified into 14 thematic groups: names of positions, vehicles, military formations, weapons and complexes of measures, systems of measures, state and military bodies, place names, station names, military operations, organizations, countries, medical terms, terms of the information sphere, and other abbreviations. Among abbreviations that could not be assigned to a specific group, there are different English abbreviations, prison slang units, and other semantically related items, as well as the names of a highway, a humorous game, documents, a shoulder-strap system, and a line of contact.

Most abbreviations consist of three letters (which correlates with the title of the essay collection), but two-letter, four-letter, and longer units containing five or more letters have also been recorded. The majority of abbreviations are simple, although there are compound forms written with a hyphen, a slash, or as separate words. Almost all abbreviations were formed from the initial letters of each word, though some cases involve several letters taken from a single word.

A significant number of abbreviations are shortened forms of Ukrainian word combinations, although Russian and English examples also appear. Some units demonstrate language code-mixing.

Abbreviations denoting the names of factories are used metonymically to refer to vehicles produced there. Certain units have become the basis for the formation of derived lexemes. Some abbreviations have acquired new, unofficial interpretations.

Key words: *abbreviations, military discourse, D. Krapyvenko, borrowing, Ukrainian military vocabulary.*

Дата надходження статті: 11.11.2025

Дата прийняття статті: 10.12.2025

Опубліковано: 30.12.2025